

Weikop: Jeg ved ikke, om det skal være en årlig tilbagevendende begivenhed, at monopolloven søges ændret; det sker, hvad enten priserne er opadgående eller nedadgående. Det lovforslag, den højtærede handelsminister her har fremsat, svarer nøjagtigt til det lovforslag, den forrige handelsminister fremsatte den 17. april i fjor. Det blev ikke vedtaget, men det radikale venstre med den nuværende økonomiminister i spidsen medvirkede til at opretholde monopolrådets bemyndigelse til at kræve den forudgående godkendelse af prisforhøjelser indtil den 1. juli 1958, til trods for at man, således som det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen har sagt det, året forud havde forhandlet sig til rette netop mellem socialdemokratiet, venstre, det konservative folkeparti og det radikale venstre om, at bemyndigelsen skulle være faldet væk den 1. juli 1956. Det var en forudsætning for enigheden om monopolloven — og heri er jeg enig med det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen — at det skulle være en varig lov. I stedet for ønsker den højtærede handelsminister øjensynlig, at der fremdeles skal være en vis usikkerhed hos erhvervene med hensyn til den kontrol, monopolrådet skal udøve. Det betragter jeg som noget meget uheldigt, og det er efter min mening ganske i strid med de forudsætninger, hvorunder der blev indgået forlig om monopolloven.

Den højtærede handelsministers begrundelse for fremsættelsen af forslaget er dog en anden end den forrige handelsministers. For et år siden var det de senere prisstigninger, der gjorde det påkrævet at ændre loven. Den højtærede handelsministers begrundelse nu er, at man vil sikre en stabil prisudvikling. Jeg forstår meget vel, at den højtærede handelsminister har måttet kassere begrundelsen fra i fjor: stigende priser, efter at den højtærede statsminister og for øvrigt også den højtærede finansminister her i tinget for nylig har sagt, at priserne er vigende, og at der er udsigt til en større stabilitet. Det ser for mig ud, som om der skal findes en eller anden begrundelse for ændringen af denne lov. Der var vel ingen, tror jeg nok jeg tør sige, der havde tænkt sig, da monopolloven blev vedtaget i 1955, at der ikke skulle kunne komme prisudsving både i den ene og den anden retning.

Hvis man ved den lovgivning, der her er tale om, kunne tilvejebringe stabile priser og dermed gavne lønmodtagerne, var det hele ingen sag, men den højtærede handelsminister ved jo bedre end nogen anden, at dette overhovedet ikke lader sig gøre, og at monopolrådet ikke, selv hvis dette lovforslag blev gennemført, kan ansætte priser eller avancer lavere, end at der kan opnås dækning for nødvendige omkostninger, afskrivninger, transport o.s.v. samt en rimelig nettoavance. Den højtærede handelsminister er særdeles godt bekendt med, at samordningsudvalget i sin betænkning mener, at der ikke kan opnås nævneværdig indflydelse på priserne gennem en regulering, når der ikke er knaphed på varer.

Rent umiddelbart kan det forekomme noget ejendommeligt, at den højtærede handelsminister fremsætter dette forslag. Jeg nærer da også tvivl om, hvorvidt han er videre glad for at komme frem med det. Mon man ikke kommer sandheden nærmere, når man siger, at den højtærede minister ligefrem har været tvunget til at fremsætte forslaget, ganske simpelt på grund af den aftale, der er indgået mellem regeringspartierne inden regeringens dannelse?

Det giver mig anledning til at spørge den højtærede handelsminister, om det nu fremsatte forslag — jeg går ud fra, at der skal være en udvalgsbehandling — kan ændres under behandlingen i udvalget eller helt bortfalde; erhvervene vil sikkert gøre indsigelse og henvise til den enige stilling, der var, da monopolloven blev til. Er den højtærede handelsminister bundet på hænder og fødder af den indgåede aftale? Med andre ord, er der her i dette tilfælde praktisk taget lovgivet underhånden? Hvis det er tilfældet, vil den fortsatte forhandling i udvalget være det rene spilfægteri — for at bruge et af den højtærede statsministers tidligere udtryk.

Når jeg spørger, om lovforslaget ikke kan bortfalde, er det, fordi monopolrådet efter den gældende lov allerede har bemyndigelse til indtil juli 1958 at kræve forud godkendelse af prisforhøjelser på varer, der er opført på den i lovens § 24 foreskrevne liste; det må vel i enhver henseende være tilstrækkeligt. Jeg går ud fra, at listen i givet fald kan ændres.

Hvorfor skal man for resten allerede nu